

vallásos gyűléseiken s reméli, hogy nem messze az idő, a mikor az áldott béke jut osztályrészébe minden nemzetnek. A lord Mayor feleletében jelszónak nevezvén a *békét, jóakaratot és békességet kívánt mindenkire.*

Jun. 1-én e társulat folytatta gyűlését, a melyen az elvégzendő munkáról tárgyalt. Majd a végrehajtó bizottságot választották meg. A jövő gyűlést 1903-ra tervezik Hollandiába vagy Svájcba.

CSIFÓ SALAMON.

G o n d o l a t o k.

Meleg-Földvár, 1900. sept. 23.

Ablakomon behajlik az ezetfa ága. Zöldes levelei, melyeknek egy része kezd sárgába átmenni, enyelegve játszanak a betolakodó napsugárral. Mely mintha mondaná: Boesászatok be ahoz a jó emberhez, nézzétek, mint kívánczik utánam! Jól mondod, kedves napsugár! S ti ruhát váltó esalfa falevelek, mit mondjak rólatok, lám ti nem vagytok oly szeretetreméltók, hol van mosolygó arezotok, mely elúzi körünből a bánatot? A múlandóság jelképei lettetek. S mi a czélotok? Mint előhírnökei az ősnek figyelmeztetni akartok-e talán, hogy az ember életének is van ősze és arra gondoljon mindenki előre, ki attól nem késett meg, mikor annak tavaszában nem gondol semmire, legalább olyanra, mi komoly dolog?

Igazad van. Az ember életének ősze csak megjön, akár hívja valaki, akár nem. Hogy nálam megérkezett, bizonyítják fáradt tagjaim és a gondok sokasága, mely rendre csak összekerül. Olyan az, mint a víz folyása, mely haladtában mind többet von magához, mert minden völgy hozza a maga jutalékát. Oh életem völgyének csendes kanyarulatai, ti is meghoztátok a magatok búját, keservét és a gondokat, melyek az élet napjait összefűzik! Talán ti nélkületek nem is élhet az ember, azért neveznek emberi élet: siralom völgyének.

Mit tudom én.

Csak azt érzem gyakran, hogy nehéz élni.

De azért csak élünk, míg élünk adatik.

A jó Isten tudja, miért adja, kit, hogy megalázzon, ha gondolataiban fennhéjázó, gőgös volt, kit, hogy kitüntessen, próbára akarván tenni megadását és hitbeli bizalmát a csapások elviselésére.

A ki adja, ő tudja, miért tevő.

Ne kutass utána.

Véres verejtéked munkájával teremed a tápláló gabonát, a szívünk nemesebb érzelmeit sanyargató tigriskarmokat is csak lelki fájdalmainkkal bírjuk onnan kitépni.

Azért csak halkabb hangon beszélj önmegadás, ne légy követelő. Türelem!

*

Felső-Zsuk, 1900. oct. 7.

Kevés oly ideát hallunk, vagy olvasunk, melyet mások ne mondottak, vagy meg ne írtak volna.

Legtöbb ismétli, vagy variálja azt, mit egy előtte való mondott.

S ez nem is tűnhetik fel senkinek, ha meggondoljuk, hogy az eszméknek kiapadhatlan forrása az emberi szív, melyből kell, hogy merítsenek az írók, ha természetesek és élvezhetők kívánnak lenni.

A szív adja az impulsust, az ész dolgozza fel a nyert benyomásokot, mint a billentyűk ütése, mely rezgésbe hozza a zongora húrjait és ezek művészi összetétele megragadó zeneműveket alkothat.

A szív húrjain játszanak az írók, csudálatosan, ha műveikben sok eszmét már előttük megénekeltek és ahhoz valamiben hasonlót fognak még mások teremteni? Az eredeti feltűnő, mint mindaz, mi elűt a megszokottól, az általánostól. Az eredeti a lángésznek jelzője és az oly ritka, mint a gyémánt az ékkövek között.

A lángész eszméivel irányt szab egy emberöltő gondolkodásának, be kell nyúljon merész kézzel a jövő esélyeibe, midőn annak alakulatairól felvilágosítja a korában élőket. Ugy van ő, mint a ki távesőn észleli a távolban elvesző tárgyakat, melyeket pusztá szemmel nem láthatunk.

De ha oly ritka az és kezünk között vannak más becses anyagok, ha nem is gyémántok, mit keressünk céltalanul idegen, eddig ismeretlen tájakon?

Elégedjünk meg a mivel: élvezhetővel kínálak. A mit megkövetelhetsz az írótól az, hogy a mit ír legyen hű mássa a képnek, melyet rajzolni akar és hogy azt vigye ki a vonzó irány ecsetjével, mert az emeli becsét, ép a mint a tónus, mely adja meg a zenemű és festő képének értékét.

Ha sétálni megyünk kikerüljük a döcögős, dombos helyeket, szívesebben haladunk egy síma kerti fővényes úton, vagy frissen

kaszált gyepen, mint egy kevéssel azelőtt kavicsos borított országúton, vagy hantos, borozlás szántáson át. Így vagyunk az olvasással is. Midőn olvasunk: tanulni akarunk, vagy múltatni, mindkét esetben eredményesebb és élvezetesebb lesz, ha gördülékeny nyelvezet velocipédjén jutunk el tárgyunk ösmeretéhez és nem összetört tagokkal.

Az igaz, hogy fáradtságos munkának édesebb a gyümölcse, mintha könnyen kapjuk; de ez csak azon esetben áll, ha az ásó és kapával saját földünket műveljük és nem mások által vetett gabonaföldeken indulunk meg tarlózni.

A finom étel is jobban izlik tisztán felterített asztal mellett, mintha azon meglátszik a konyha zsirja, pecsétje.

Tehát természetesség, kellemes előadás, ezek azok, melyek nem nélkülözhetők egy írónál.

Igy szellemünk ki lesz elégítve, ha nemis hegytetőkön áttörtetve érzük el a bérez fokát, mely uralja a völgyet és gyönyörű kilátást nyújt az alant fekvő térekre. A viszonyokhoz alkalmazkodva kevesebbel is beérjük.

*

Sok gyermek, midőn könnyen mond ítéletet szüleinek tettei felett, nem gondolja meg, hogy hány álmatlan éjszakának és gondban töltött napnak árán jutott örökéhez.

BÁRÓ PETRICHEVICH-HORVÁTHI KÁLMÁN.

K o n c z J u d i t h .

† 1901. aug. 22.

Az unitárius egyház jóltevőinek sora egy új névvel gazdagodott.

Koncz Judith hunyadmegyei vajdahunyadi lakos az unitárius egyháznak pénzben és földbirtokban több ezer korona összegű hagyományt tett.

Abból a családból származik, mely már előzőleg Koncz János és Koncz Juliánna jóltevőket adta az egyháznak.

A családnak minden erénye meg volt benne. Egyszerűség, munkás élet, a vallásnak és a tudománynak szeretete.

Hitt és tanult és egyike volt a legbivőbb és legtanultabb nőknek és a gazdaságban szorgalmas. A szellemiek iránti szeretet egyesült benne a gyakorlati dolgok iránti jó érzéssel. Finomlelkű nő munkaerővel.

És munkásságának eredményét mintegy felerészben egyháznak hagyományozza.

Kegyelettel fogjuk megőrizni a kiváló nő emlékét és nevét a halhatatlan jóltevők könyvébe írjuk föl.

PÉTERFI DÉNES.